

Elever med særlige forudsætninger

Indbydelse til konference og workshops

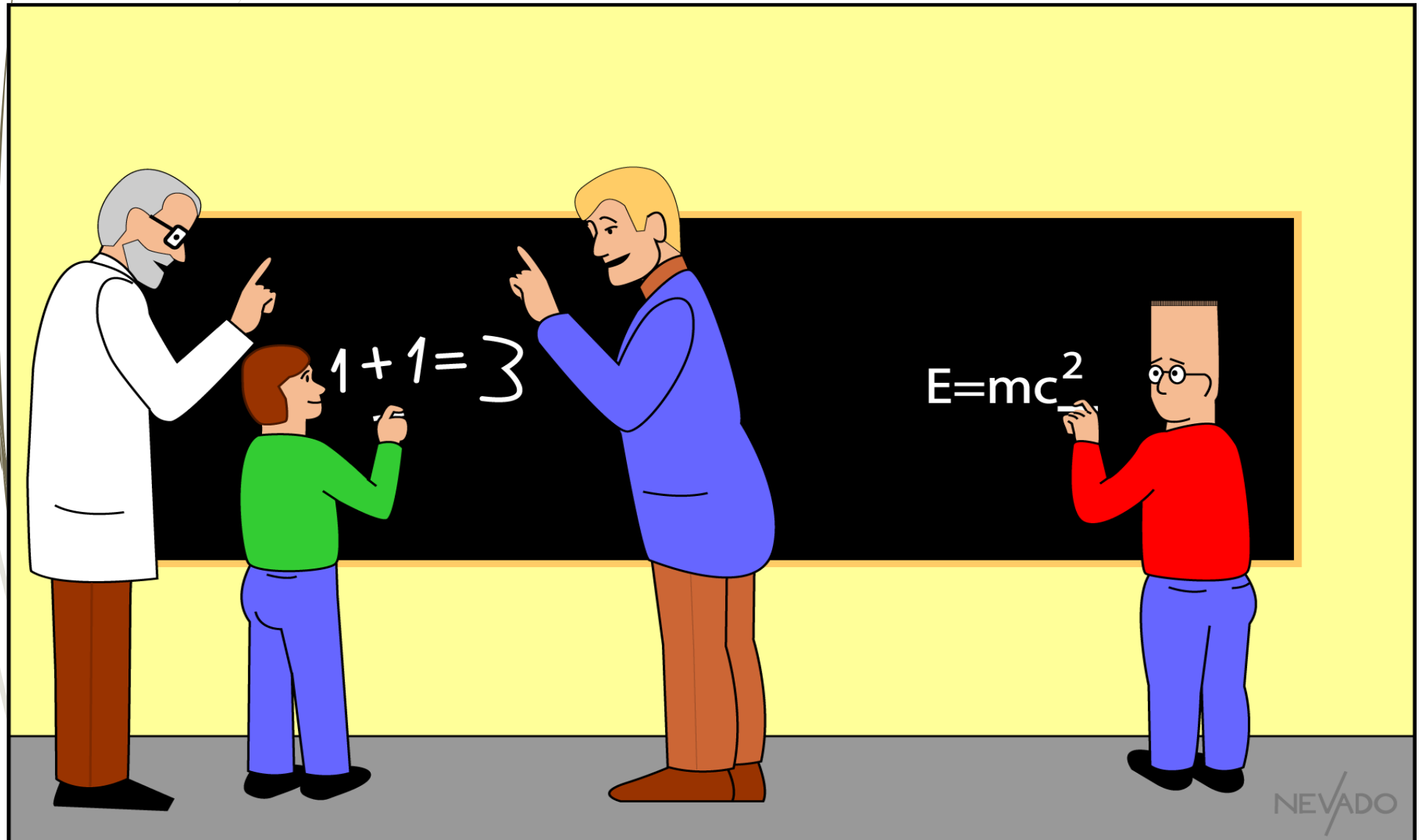
Inkluderende fællesskaber

Forlaget MATEMATIK, Danmarks Matematiklærerforening, inviterer til konference og workshops torsdag den 11. april 2024 kl. 9.00-16.30 i Odense Congress Center, Ørbækvej 350, 5220 Odense SØ.

Inklusion
Talblindhed
Konkrete materialer
Didaktik
Det tænkende klasserum
Højt begavede
Deltagelse
Regnestrategier
Matematikvanskeligheder

Hvad kan jeg gøre, når jeg kun kan være et sted ad gangen?

I dag kan du:

ROSE DIG SELV 😊

du går på arbejde hver dag i et miljø, hvor du konstant bombarderes af modsatrettede meldinger og uendelige og konstant-skiftende krav.

Og de næste 45 min bare lytte, associere, når der dukker beskrivelser af elever op, du kan genkende i beskrivelserne.

Dagens oplæg:

- ◆ Hvem er denne gruppe?
- ◆ Hvorfor har de brug for en særlig undervisning og pædagogisk tilgang?
  - ◆ DMGT-modellen
  - ◆ Forskellen på "gifted child" og talent-begrebet
  - ◆ EMSFs særlige profil ift. ZoPD – nærmeste læringszone
- ◆ Hvordan kan jeg gøre noget?
  - ◆ Specifikke matematiske kendetegn
  - ◆ Et par metoder til undervisningsdifferentiering
- ◆ Muligheder i DK
- ◆ Det nye screeningsinitiativ

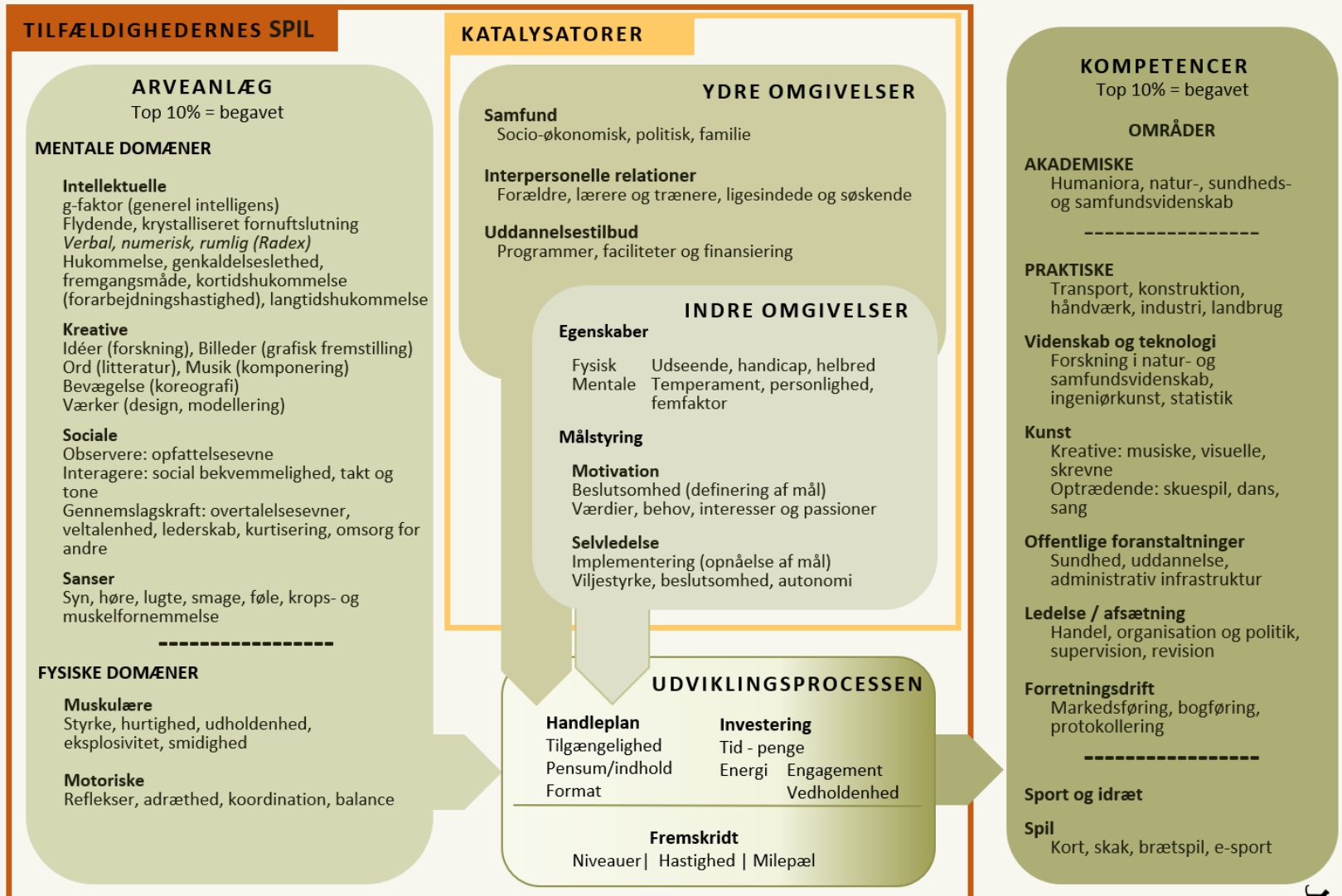
"Intelligensniveauer"

%	Begreb	Bruges
1	Highly gifted	"Just don't hinder them"
5	"med særlige forudsætninger"	i Danmark
10	"Begavet"	DMGT – både om intelligensniveauet og inden for talentspotning
20	Inkl. gruppen af velbegavede	Undervisningsdifferentiering

Den differentierede model over arv og miljø

DMGT (Francois Gagne)

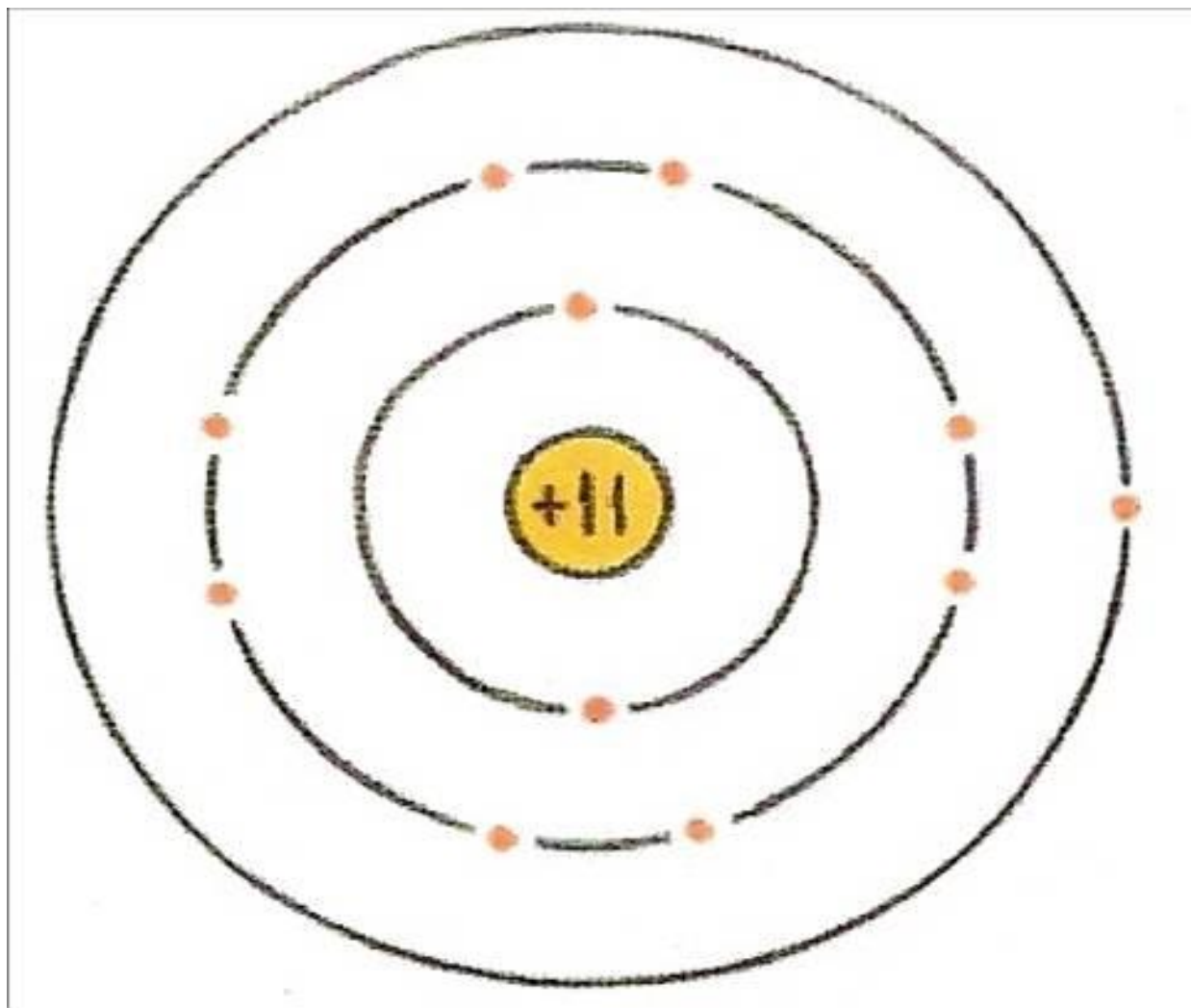
DMGT = DIFFERENTIATING MODEL OF GIFTEDNESS AND TALENT

Vygotskys nærmeste læringszone

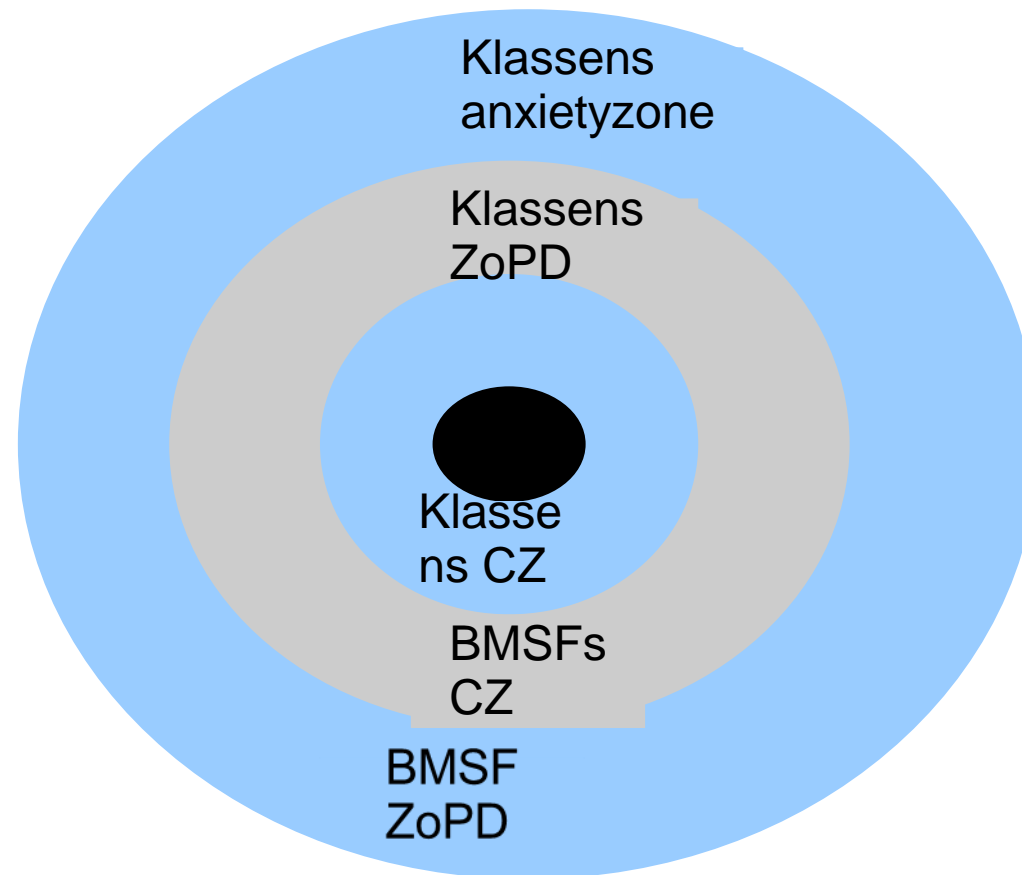

Kvantespring -mestring (ikke læring)

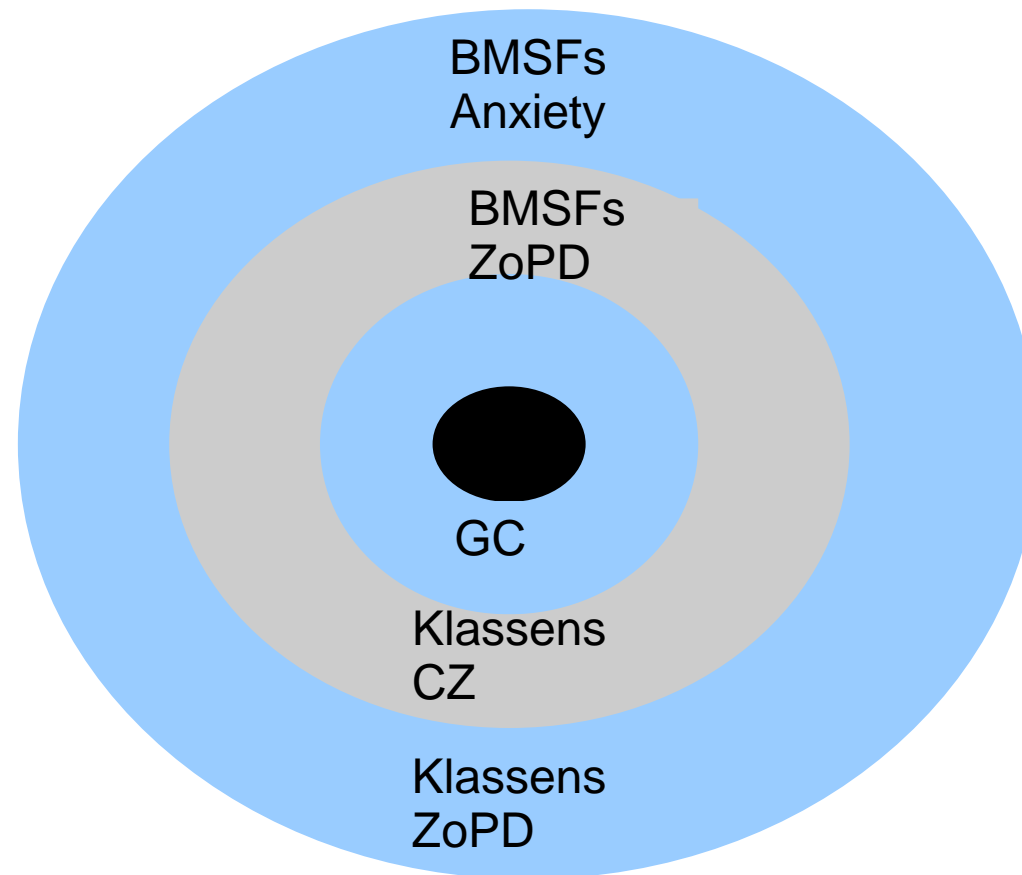

Intellektuelt: frustration Mestring i stedet for læring

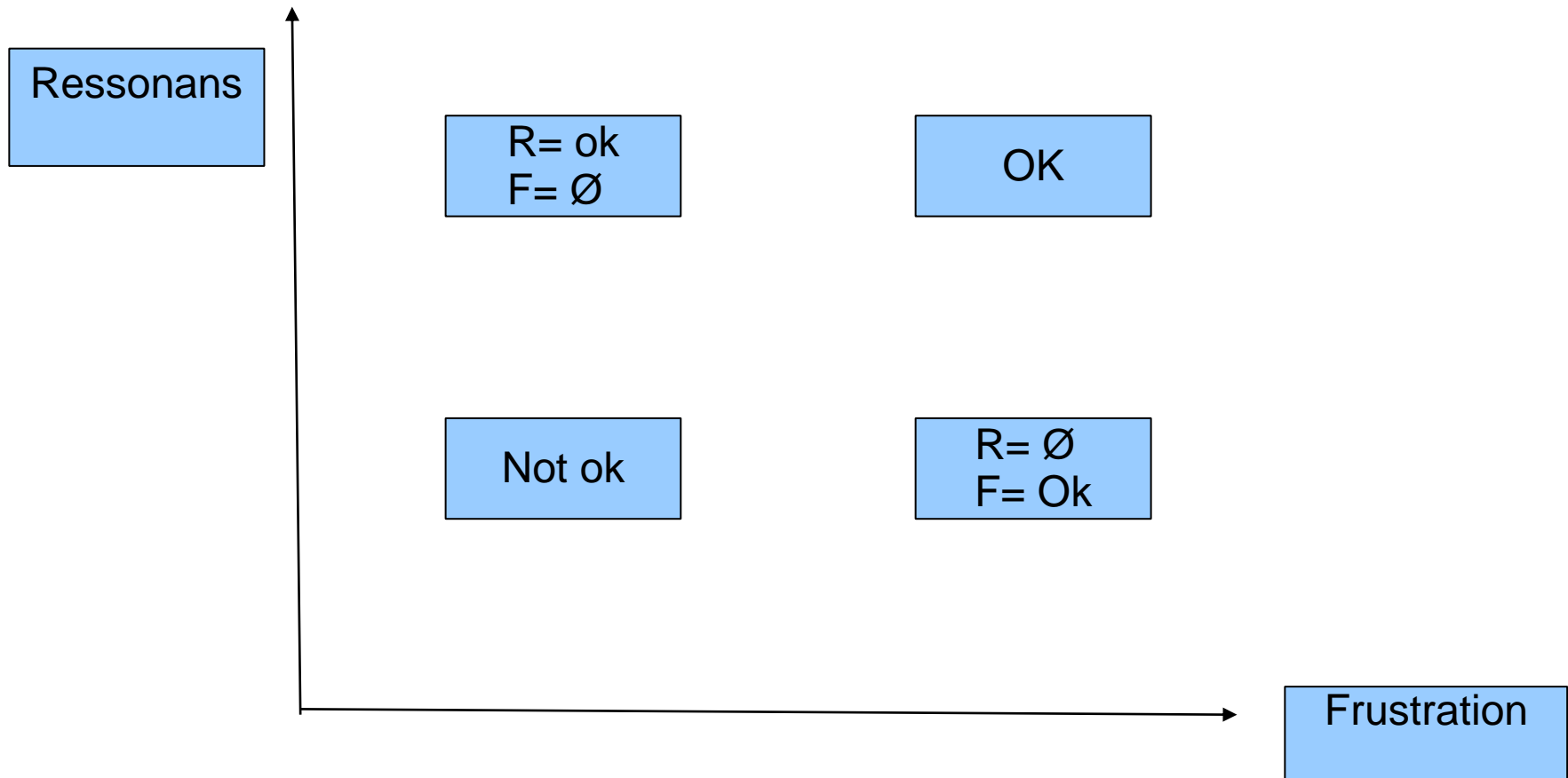

Social: ressonans

Regner i stedet for at føle..

Bertelsen's Matrix

Specifikke kendetegn på matematisk begavelse

<http://www.davidsongifted.org/>

- Tidlig udvikling af mængde- og talforståelse
  - Fx $>$ og $<$ også i store tal selv om de kun kan tælle til 10
- Tidlig udvikling af egne regnemetoder
- I det første år er hånden oppe før eller det sekund, læreren er færdig med at stille et spørgsmål (eller slet ikke) – som regel er svaret korrekt
- Er ofte et uens mønster af matematisk forståelse og udvikling, fordi nogen er meget stærkere i "begrebsudvikling" end i selve regningen

Specifikke kendetegn på matematisk begavelse

- Eleven vil vide **hvorfor** og **hvordan-kan-det-være** i de matematiske ideer mere end selve "hvordan-regner-man"
- Vil gerne i dybden med den enkelte matematiske ide (enrichment)
- Det kan være hensigtsmæssigt med en **liniær** tilgang snarere end den "spiral" opbygning de fleste matematikbøger har
- Der er meget forskning, som støtter den konklusion, de matematisk begavede skal have mere avancerede læringsmaterialer, hvis de skal udnytte deres potentiale!

Asynkron udvikling

- Kognitivt- og psykodynamisk
  - Mundtligt og skriftligt
-

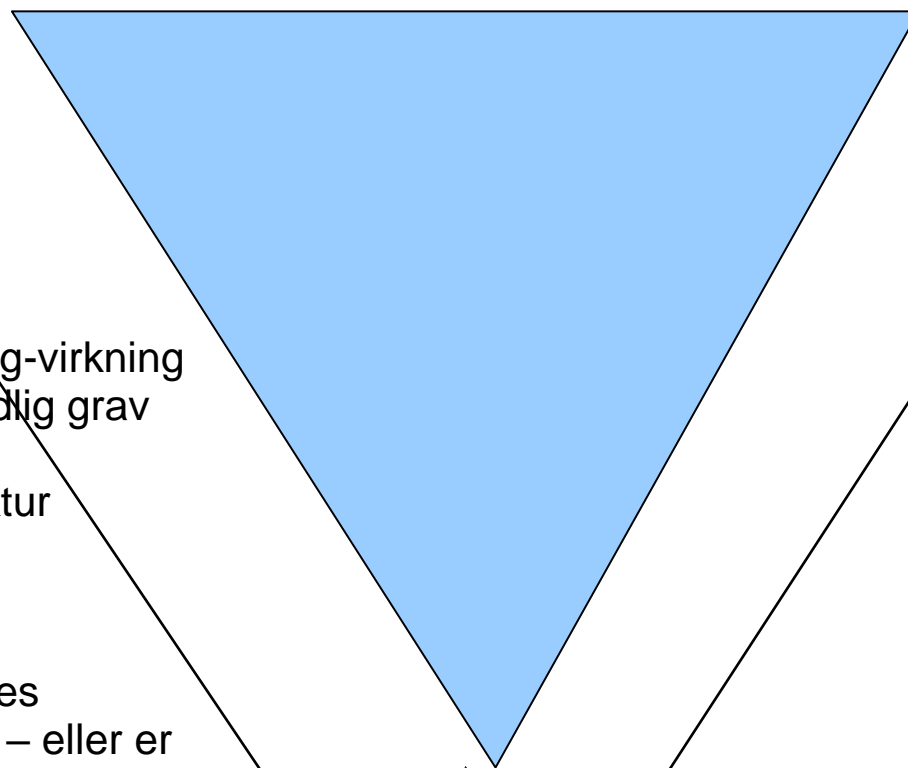
Asynkron udvikling kompetencer

Mundtlig
avanceret

Intuitiv forståelse af årsag-virkning
Kan diskutere alle i en tidlig grav
Stort ordforråd
Kompleks sætningsstruktur
God hukommelse
Søger voksenkontakt

Luffer måske højlydt deres
utilfredshed med verden – eller er
helt stille

Er meget kreativ, når det kommer
til undskyldninger

Skriftlig
umoden

Mangler selvdisciplin
Ingen studierelaterede
kompetencer
Lyststyret (sover i stedet for
at lave lektier)

Perfektionistisk

Forstår heller ikke selv, de ikke
bare for tingene gjort

Omverdenen
LÆREREN

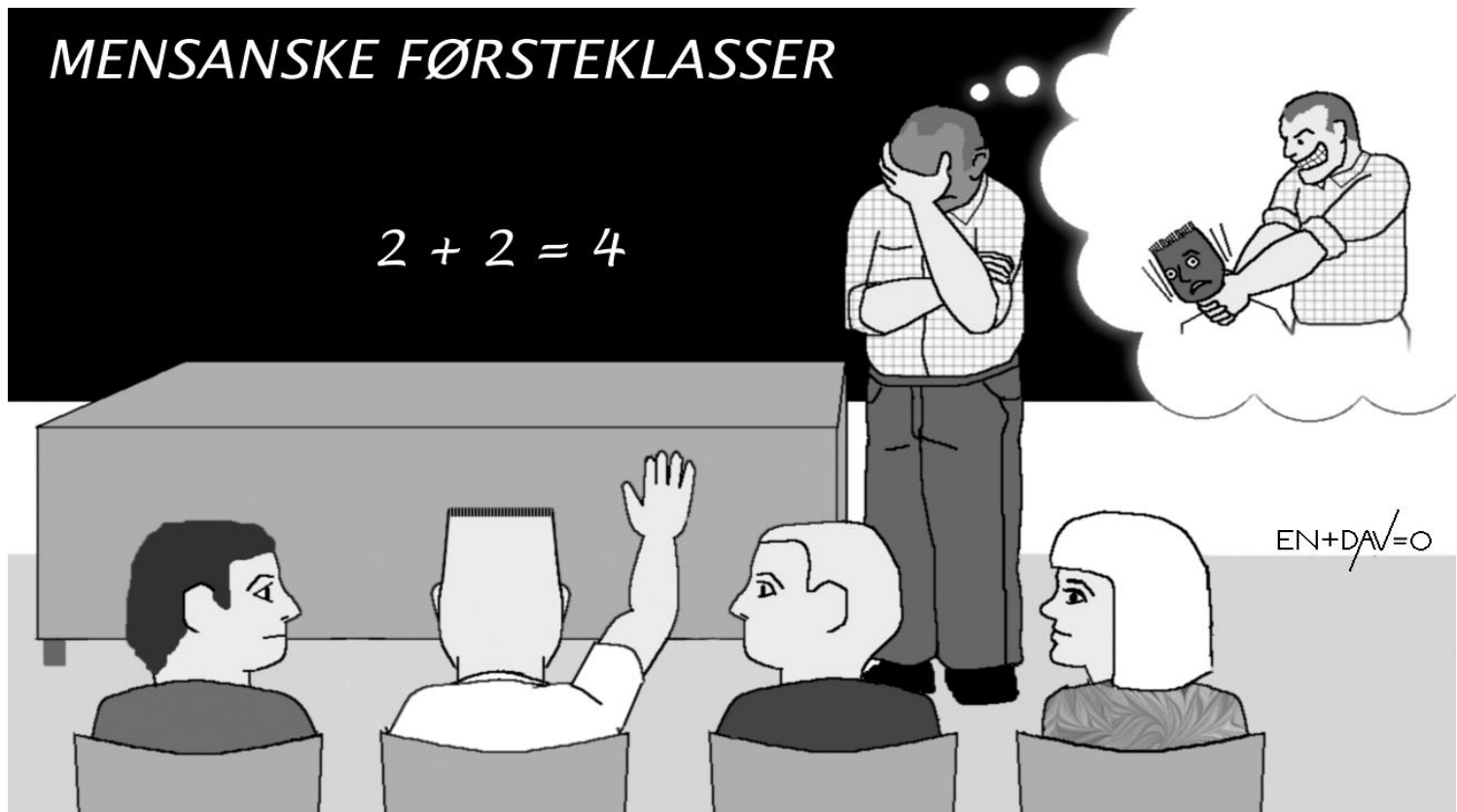

Differentieret undervisning

- Berigelse (enrichment)
- Acceleration
- Posttest som prætest
- **Plan for the best first**
- **Pensumskondensering**
  - **(compacted curriculum)**

The gifted child illuminates my life – but ruins my lessons!

- Nej, det er ikke nødvendigvis korrekt. $2+2=4$ forudsætter, at du benytter et talsystem med et grundtal på mindst 5. I det ternære talsystem er $2+2$ for eksempel lig 11, og hvis du forsøger at løse det samme regnestykke i firetalssystemet, vil du opdage, at...

Kompetenceudvikling til lærere

- ▶ Gentofte Kommunes bmsf-center
  - ▶ <https://gentofte.dk/boern-og-unge/stoette-til-boern-unge-og-familier/boern-og-unge-med-saerlige-forudsatninger/>
- ▶ Sciencetalenter i Sorø – talentvejlederuddannelse
  - ▶ <https://sciencetalenter.dk/inspiration-til-talentundervisning/talentvejlederuddannelse-for-grundskolen/>
- ▶ Lærere under uddannelse
  - ▶ <https://www.kp.dk/uddannelser/laerer/copenhagen-honours-college-laerer/>
- ▶ "Clever Consulting"
  - ▶ <https://www.cleverconsulting.dk/>

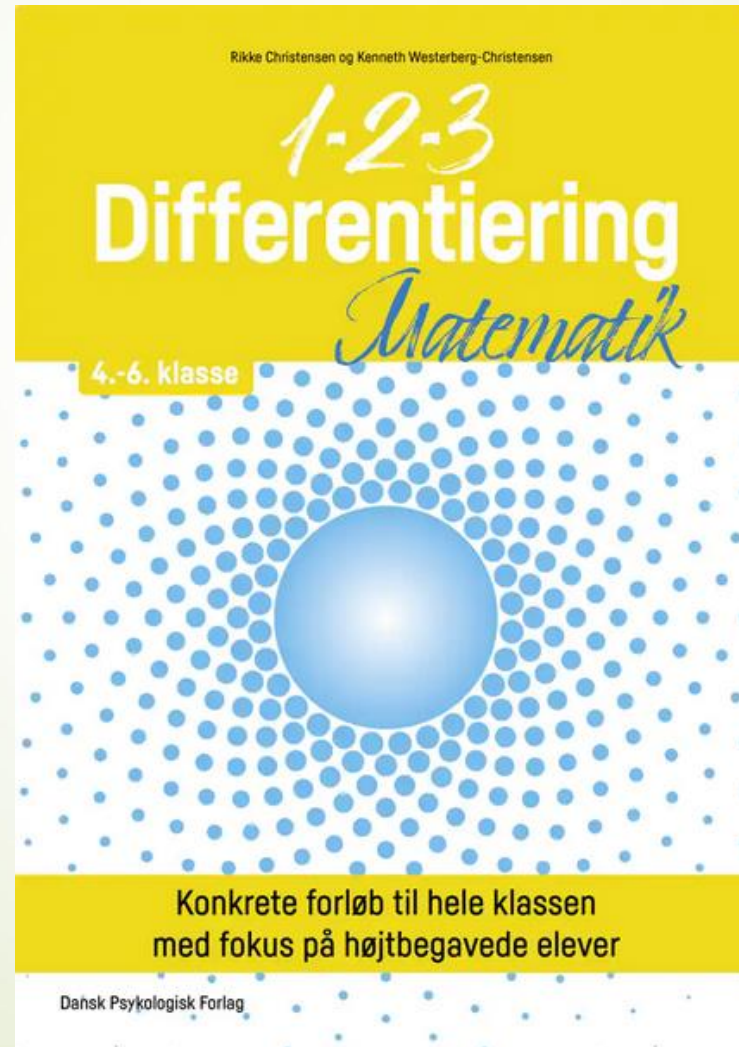

Interesseorganisationer

- Begavet med Glæde
  - Politisk engagement ift. at give børnene bedre vilkår
  - <https://begavet.org/>
- Gifted Children
  - Aktiviteter for børnene og deres forældre
  - <https://giftedchildren.dk/>

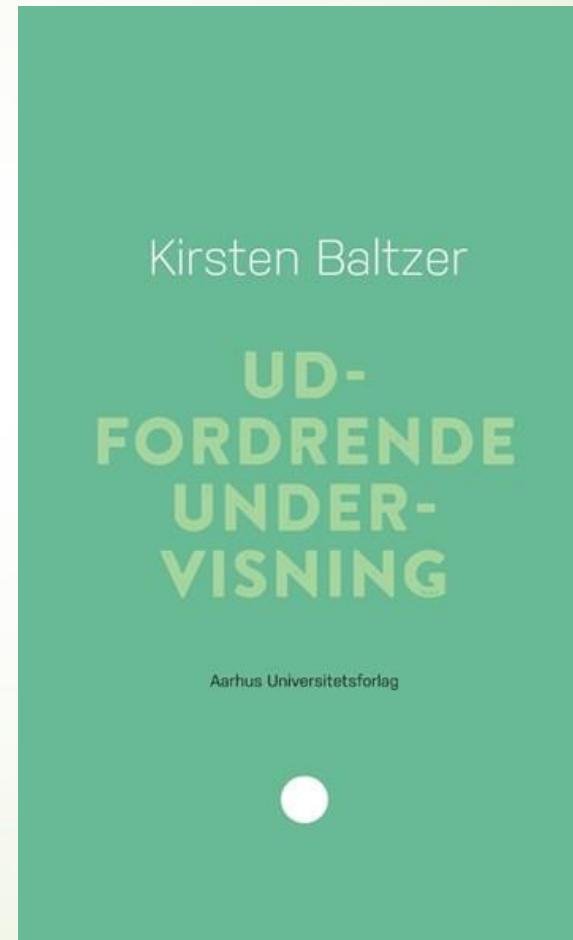
Materiale til mellemtrin

<https://ipaper.ipapercms.dk/DanskPsykologiskForlag/Paedagogik/1-2-3-differentiering-matematik-bladrefil-lowpdf/>

Udfordrende Undervisning

<https://unipress.dk/p%C3%A6dagogisk-r%C3%A6kkevidde/> (gratis materialer)

Højtbegavede børn i skolen

<https://gege.dk/butik/institutioner/hoejtbegavede-boern-i-skolen-gennemrevideret-2-udgave-marts-2018-kopier/>

(forlaget har også en bog om højtbegavede børn i dagtilbud)

Dansk Talentnetværk

<https://dansktalentnetvaerk.dk/>

- TalentCamp (7. – 9. klasse)
- Astra / Sciencetalenter
- Akademiet for Talentfulde Unge (gymnasieelever)
  - Region Midtjylland
  - Region Syddanmark
  - Region Sjælland
- Junior Talent (8. klasse)
  - Øst
  - Vest
- Yngre Talenter (6. klasse)

Screeningsinitiativet fra 2024/2025

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/test-evaluering-og-skoleudvikling/redskab-til-screening-for-tegn-paa-hoej-begavelse-for-elever-i-1-klasse>

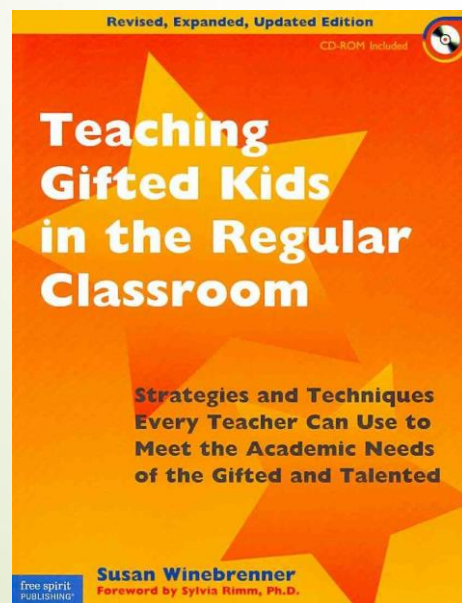
Amerikansk/international hjælp:

- ▶ **E-GIFT** (<https://highability.eu/>) - gratis kursus på engelsk, som bruges på skoler bla. i Holland til at give lærere en introduktion til emnet
- ▶ **The Schoolwide Enrichment Model**
<https://gifted.education.uconn.edu/freesemclass/> - gratis kursus på engelsk om Renzullis syn på, hvordan skoler kan/bør tilbyde differentieret undervisning. Bla. Snakker han ikke om "giftedness", men om "gifted behavior".
- ▶ **Renzulli Learning** (renzullilearning.com) - kæmpe platform, hvor du kan få hjælp til at kreere projekter til dine elever. Igen på engelsk, men findes også på et par andre sprog. Den er dyr, hvis den skal bruges til skole, men kan tilgås relativt billigt af familier, som kan lave en profil til deres barn, og den kan så assistere ift. at lave en individualiseret undervisning til de elever, der måtte have gavn af det.

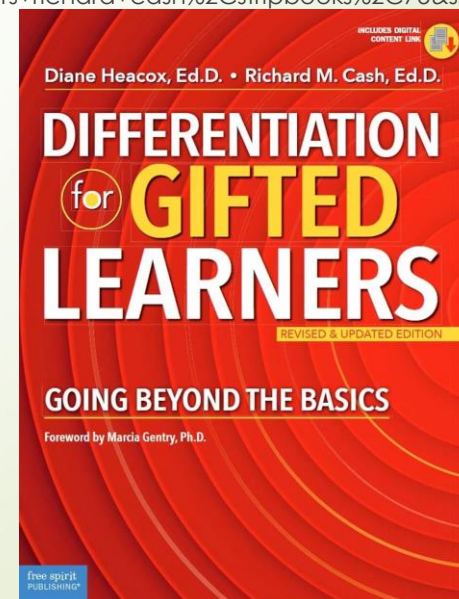
Et par engelske bøger om differentiering –
begge hentet fra den tyske www.amazon.de.

Hvis man kan læse tysk, er der masser af tysk materiale at
finde også.

- https://www.amazon.de/-/da/dp/1575423294/ref=sr_1_1?crid=1PB8ZZLDEMGRJ&dib=eyJ2ljojMSJ9.vcW_kTJmJCI4hcsHiLaEHczNJG789Xt-gcuo3zRUA6TXlnwl7YoQa9btAfxc_G9iYcQvb7ZQP_P_EnrH2tSbi7tK6RFOw7mf86ywQs1E0LjGdDmr_WYcNgzfqO9aLPtXpToHMM6ZWjE1Zj62AFKvhlTeTmbIMOq6ZdNFp2H8PAJPeC4X-zfkEHC6ijlH8mpw7jHZYbv2_LWXlwZZ3xvkr2HNUOH0p7Q9HG+tvukkHtA.nAzz6DmdNVV9PsJ9jW0M0jmxNcUfilZviFnW4Dv6KWQ&dib_tag=se&keywords=Teaching+Gifted+Kids+in+the+Regular+Classroom&qid=1713341850&s=books&prefix=teaching+gifted+kids+in+the+regular+classroom%2Cstripbooks%2C85&sr=1-1

- https://www.amazon.de/-/en/Diane-Heacox/dp/1631984322/ref=sr_1_2?crid=B1L2Zl7H2M4T&dib=eyJ2ljojMSJ9.LFoWIEBglfCuYT7rKjL9aCsPwMu7x-EKCIPuYJxTIOqNW6DlzzFph8SZdOTdlLwsrAzZrV18crLkfcU0vhtz0H-DEEtGP-0Pc9MoRqt0RTzmTNOSJre6TQh86L4o5KcsTTodcOnixn2P47ngvsQYFMf5TxELwgrcEVhHwm5PY4wcUIMiEntrb_t0F5rY_v04j65sEbAJUTx8C7Lmq7q4Q7-8BKKwBsV9Bel0wDDVw.7S8Q5kXsWGixACtGCdPuATWqGi-S5oplW_ojblqUvE&dib_tag=se&keywords=Differentiation+for+Gifted+Learners+Richard+Cash&qid=1713342050&s=books&prefix=differentiation+for+gifted+learners+richard+cash%2Cstripbooks%2C75&sr=1-2

VIDEN OM AT VÆRE HØJT BEGAVET

- 20 ÅRS ERFARING MED EMNET PRÆSENTERET PÅ DANSK

www.bmsf.dk / info@bmsf.dk

Tina Refning, Odense, 26397997

I forbindelse med min uddannelse som "Specialist in Gifted Education", skal jeg lave et-to projekt(er) fra midt-august til slut-november 2024.

Omfang mellem 50 og 100 timer. Kan være supervision, samtale med forældre, pædagogisk arbejdsdag for et team, hjælp til at komme i gang med det kommende screeningsmateriale (fx kursus til skolens indskolingslærere) eller lign. Det kunne også være til en højt begavet ansat, der måske gerne vil udvikle sig, har været/er stressramt.

Skal bare handle om "giftedness". Skriv eller ring gerne, så kan vi tage en snak, om jeg kan gøre noget for jer ☺